

April 2021

Beste vrijwilligers, voor jullie ligt alweer de tweede nieuwsbrief van dit jaar. In de tussentijd hebben we weer een aantal nieuwe vrijwilligers mogen verwelkomen, maar hebben een aantal vrijwilligers door persoonlijke omstandigheden helaas ook besloten om te gaan stoppen. Dat is jammer, maar begrijpelijk. Ondanks dat zijn we blij met de tijd die mensen van betekenis (hebben kunnen) zijn voor onze cliënten en de organisatie. In meer of mindere mate zullen enkele van jullie de afgelopen periode gemerkt hebben dat we op het gebied van vrijwilligers bezig zijn geweest om ons digitale systeem up-to-date te maken.

Wij vinden het dan ook belangrijk dat u op locatie doorgeeft als u verhinderd bent of voor langere tijd afwezig zult zijn (bijvoorbeeld bij ziekte of vakantie). Dat geldt ook voor wijzigingen in het aantal uren. Dit alles hangt via ons digitale systeem weer samen met de betaling van de vergoedingen.

Binnenkort wordt het nieuwe logo van SGL gepresenteerd, als ook de nieuwe website. Achter de schermen is men druk bezig met alle voorbereidingen om dit te lanceren. Ook zijn we bezig met het vernieuwen van de informatiemap voor (nieuwe) vrijwilligers. Zodra de nieuwe website van SGL online gaat, ontvangen jullie per email de nieuwe link. Sinds kort ben ik gestart met locatiebezoeken, waarbij ik in gesprek ga met de contactpersonen vrijwilligers onder andere over de vacatures en werving, het binden en boeien van vrijwilligers op locatie, de communicatie- en informatieverstrekking en de uitvoering van de strategische koers van SGL, waar onze bestuurder in deze nieuwsbrief nader op ingaat. **Veel leesplezier toegewenst!**

Bericht van onze bestuurder, Lidy Evenhuis

'Als ik terugdenk aan het vorig jaar, dan komt alleen corona langs. Daar ging tenslotte steeds het gesprek over. Tegelijkertijd hebben we heel wat meer gedaan dan dat. Op dit moment is men bezig het kwaliteitsjaarrapport te schrijven. Toen we de thema's bespraken, was het eerste wat ik zei: "Nou daar zal maar één hoofdstuk in komen, namelijk corona." Maar nee hoor, we zijn het afgelopen jaar druk geweest met heel veel meer, o.a. het cliëntportaal, waarbij cliënten met hun naasten op elk moment hun eigen dossier kunnen inzien, de wet Zorg en Dwang, verder borgen van het beeldbellen bij begeleiding thuis, nieuwbouw woonbegeleidingscentrum Kuyperhof in Weert. Eén van onze hoofdthema's was onze nieuwe strategische koers, waar willen we staan over 3 jaar? Een intensief traject waarbij we veel mensen betrokken hebben en veel overleg over hebben gevoerd. Met een mooie koers als resultaat, waar ik erg blij van wordt. We willen een organisatie worden waar oog is voor iedereen. Waar we vanuit de vraag van de cliënt, samen op zoek gaan naar de beste oplossingen.

Een organisatie waar een cliënt, met zijn naasten geholpen wordt het leven te leiden zoals hij dit graag wil. Een organisatie waar we uitgaan van openheid, oprechte betrokkenheid en gelijkwaardigheid. Waar medewerkers en vrijwilligers samen optrekken en een team vormen! Jullie als vrijwilligers zijn namelijk voor ons net zo waardevol als de medewerkers. Wij kunnen niet zonder jullie. Het afgelopen jaar hebben we zelfs nog ervaren hoe we jullie misten, toen jullie een tijdje niet konden komen!

Als ik denk aan dit jaar, dan hoop ik dat we snel iedereen gevaccineerd hebben. Dat we elkaar weer kunnen ontmoeten en samen op weg kunnen gaan naar onze nieuwe bestemming. Plannen hebben we al genoeg voor als het weer mogelijk is... en ik ben er van overtuigd dat het weer mogelijk wordt. Graag tot dan!!'

Bericht van het coronateam

Op dit moment is het redelijk rustig in de organisatie op het gebied van corona. We hebben nauwelijks besmettingen. Onze wooncliënten en de medewerkers in de directe zorg (die dit wilden), hebben hun eerste vaccinatie gehad. Voor de meeste wooncliënten zijn er al afspraken gemaakt voor de tweede vaccinatie. Voor de medewerkers is er helaas vertraging gekomen op het verkrijgen van het (2^e) vaccin. Zolang de derde golf gaande is, zitten we nog vast aan alle strenge maatregelen. De verwachting is wel dat, als het vaccineren goed door blijft gaan, we de komende maand eens kunnen gaan bekijken hoe we langzamerhand weer wat verder open kunnen gaan. Ondanks alles blijft het met deze coronapandemie een beetje koffiedikkijken.

De onzichtbare en zichtbare gevolgen van Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH), door Frank Wintraecken

De gevolgen van Niet Aangeboren Hersenletsel (NAH) kun je verdelen in zichtbare en onzichtbare gevolgen. In de vele gesprekken die ik met NAH- cliënten heb gehad, zal ik één opmerking nooit vergeten.

Het betreft een jonge vrouw, die een paar jaar geleden was getroffen door een herseninfarct en waar je uiterlijk niet aan kon zien dat ze hersenletsel had. Ze vertelde me dat ze liefst wel in een rolstoel terecht was gekomen, zodat mensen konden zien dat er wel degelijk iets met haar aan de hand was. Hier had ze veel problemen mee. In haar eigen vriendenkring werd ze door veel vrienden niet begrepen. "Ik zie niks aan je, dus het is weer goed gekomen" of "Stel je niet aan, ben blij dat je geen verlamming hebt, dat is pas erg", waren een aantal opmerkingen die ze te horen kreeg.

Het feit dat het hersenletsel voor andere niet zichtbaar is, maakt het juist zo moeilijk voor NAH- cliënten. Vraag een willekeurig persoon, wat hij onder hersenletsel verstaat en velen zullen zeggen: 'dat is iemand die verlamt is en in een rolstoel zit'. Men is niet op de hoogte dat de onzichtbare gevolgen vaak nog veel erger zijn voor iemand met NAH.

Voorbeelden van onzichtbare gevolgen: Moe zijn.

Dit is één van het grootste onzichtbare gevolg bij NAH. Een NAH- cliënt begint vaak al vermoeid aan een nieuwe dag. Prikkelers die voor een "normaal" iemand niet belangrijk zijn, komen voor een NAH- cliënt veel harder en luider binnen. Hun natuurlijke filter is vaak kapot geraakt door hun letsel. Een verjaardag vieren, met veel mensen binnen, is een enorme energievreter voor een NAH- cliënt. Het gevolg is dat hij dagen overmatig moe en uitgeput is, om daarna weer enigszins in balans te komen.

De eerder genoemde jonge vrouw met hersenletsel, heeft hierdoor de vriendschap met enkele vriendinnen moeten verbreken. Deze vriendinnen begrepen niet waarom ze niet meer met hun meeging naar de bioscoop of naar dat gezellige drukke café. Ze werd zelfs niet meer gevraagd, omdat ze haar als lui betittelde. Uiteindelijk heeft ze het contact verbroken, omdat ze geen begrip kreeg. Gelukkig heeft ze nog een paar vriendinnen, die haar wel begrijpen.

Andere voorbeelden van onzichtbare gevolgen:

- Depressief of ontremd gedrag
- Het korte termijn geheugen is aangetast
- Niet kunnen concentreren
- Sneller geïrriteerd
- Moeite met prikkelverwerking
- Zich niet begrepen voelen
- Emotionele problemen
- Verslavingsproblemen

En helaas nog veel meer. Zie ook de afbeelding bovenaan dit artikel.

Het is dus van belang ook aandacht te hebben voor deze onzichtbare gevolgen van hersenletsel. Ook al zie je niks zichtbaars aan iemand. Er voor iemand zijn, aandacht geven en tijd voor iemand nemen (zonder te oordelen), begrip tonen, het kan iemand allemaal al zeer veel helpen in het leren omgaan met hersenletsel.

Onvergetelijk vrijwilligersmoment

Onvergetelijk vrijwilligersmoment

In het kader van het Nationale jaar voor de vrijwilligers vroeg ik jullie in mijn vorige nieuwsbrief om jullie mooiste, ontroerendste, grappigste of gaafste vrijwilligersmoment met ons delen. Jammer genoeg heb ik tot dusver slechts 1 anekdote toegestuurd gekregen; wel een mooie overigens, welke ik graag met jullie deel.

Door Liesbeth Geelen (vrijwilliger AC Weert); *'Al enige jaren geleden plaatsgevonden, maar ik denk er nog altijd met plezier aan terug.*

Als ik opsta en buiten kijk denk ik, gelukkig het is droog. Kunnen we de cliënten die met de bus komen op ons gemak naar binnen brengen. We zijn te gast bij De Risse om onze jaarlijkse Kerstbijeenkomst te vieren. Als vrijwilliger mag ik plaatsnemen aan een tafel met een begeleider en een aantal cliënten, waaronder iemand met slikproblemen. We genieten van de toespraken, de gedichten en de muziek en herdenken de mensen die er niet meer bij zijn. Dan doen we ons te goed aan het overheerlijke diner. Te veel, maar zeker te lekker om nee tegen te zeggen. Aan het einde van de middag worden de tafels afgeruimd. Alle resten worden op de wegwerptafellakens gedeponerd en samen gevouwen, zodat ze in het geheel bij het afval kunnen. Wat hebben we er samen toch een zootje van gemaakt!

Cliënten hebben inmiddels de mooi aangeklede bedrijfskantine verlaten en zijn op weg naar huis. Het is goed gegaan en personeel en vrijwilligers kijken tevreden en met een voldaan gevoel terug op een mooie dag. Er wordt nog even nagepraat en dan gaat de telefoon. PANIEK! Iedereen in rep en roer! Een cliënt heeft iets op tafel laten liggen. Ja, hoe ga je dit oplossen tussen zoveel afval? Vuilnisbakken omkeren? Ja, dat moet dan maar. Alle tafellakens worden stuk voor stuk opgevouwen. En dan, jawel hoor, we hebben het gevonden! Het tovert een lach op ieders gezicht. Het lijkt wel of het ons breed grijnzend uitlacht, want te midden tussen alle etensresten, ligt daar het kunstgebit van onze cliënt!

Het insturen van jullie onvergetelijke vrijwilligersmoment kan nog steeds, door een mailtje te sturen naar vrijwilligerswerk@sgl-zorg.nl.

Online scholing HACCP voor vrijwilligers

Enige tijd geleden kondigde we de online scholing HACCP- training voor vrijwilligers aan. Inmiddels is deze gepland op 17 en 18 mei aanstaande. Vrijwilligers die ingezet worden voor werkzaamheden in of rondom de keuken, en die door de locatie zijn aangemeld, hebben hiervoor reeds een uitnodiging ontvangen. Ben jij als vrijwilliger op de locatie ook bezig met voeding en heb je nog geen uitnodiging ontvangen? Meld je dan alsnog aan via vvanlumich@sgl-zorg.nl of bel 06- 10731310.

Kennismakingsdag voor nieuwe vrijwilligers- Verwendag

SGL organiseerde vóór de coronapandemie fysieke kennismakingsdagen om nieuwe medewerkers en vrijwilligers welkom te heten en hen de gelegenheid te bieden onze organisatie beter te leren kennen. Deze bijeenkomsten vonden plaats in Sittard, op Bureau Ondersteuning. Vrijwilligers die in 2020 zijn ingestroomd hebben we deze mogelijkheid helaas niet kunnen bieden.

Vrijwilligers die vanaf 1 januari 2021 zijn ingestroomd, willen we de gelegenheid bieden om deel te nemen aan onze online kennismakingsbijeenkomsten. Tijdens deze bijeenkomst vertelt onze bestuurder onder andere over de ambities van SGL en wil ze graag persoonlijk kennismaken en eerste ervaringen/ indrukken ophalen. Vrijwilligers ontvangen hiervoor per email een uitnodiging. Zodra het weer kan, zullen deze bijeenkomsten weer fysiek gaan plaatsvinden.

Ook zal er dan per regio een verwendag georganiseerd gaan worden voor alle vrijwilligers van SGL. Centraal staat dan het ontmoeten van elkaar en het informeel samenzijn. Vrijwilligers die in 2020 zijn ingestroomd en niet hebben kunnen deelnemen aan de kennismakingsdag, zullen dan ook de mogelijkheid krijgen om persoonlijk kennis te maken met onze bestuurder. Laten we hopen dat deze verwendag gauw genoeg in ons verschieft ligt!

Invoering Wet Zorg en Dwang

Afgelopen jaar is de Wet Zorg en Dwang ingegaan. Door middel van deze Wet worden cliënten beschermd tegen onnodige onvrijwillige zorg. Onvrijwillige zorg is zorg waar de cliënt het niet mee eens is, of waarvoor wel toestemming zou zijn gegeven, maar in de praktijk uit reacties van de cliënt blijkt dat dit toch niet zo is.

In eerste instantie was de Wet bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking of mensen met dementie. Later is bepaald dat ook mensen met hersenletsel, Huntington of Korsakov onder de Wet kunnen vallen, wanneer sprake is van vergelijkbare problematiek en regieverlies en zij de gevolgen van keuzes niet meer goed kunnen overzien.

De Wet zegt, dat onvrijwillige zorg alleen toegepast mag worden wanneer sprake is van ernstig nadeel voor cliënten of iemand anders, of voor de omgeving. Dit nadeel kan bestaan uit levensgevaar, maar ook uit lichamelijk letsel, psychische schade of materiële schade, voor de cliënt of zijn of haar omgeving.

Vanuit SGL vinden we de eigen regie van cliënten heel belangrijk, dat wil zeggen dat zij zoveel mogelijk zelf keuzes kunnen maken en zelf kunnen beslissen of zij iets wel of niet willen (doen). We vinden dat onvrijwillige zorg alleen toegepast mag worden als het écht niet anders kan.

In de afgelopen tijd hebben we op alle locaties samen met begeleiders gekeken bij welke cliënten mogelijk sprake zou kunnen zijn van onvrijwillige zorg. Voor cliënten waarvoor dit mogelijk speelt, zijn multidisciplinaire overleggen (MDO) georganiseerd om de situatie te bespreken en om te kijken of er nog alternatieven zijn. De Wet schrijft voor hoe vaak dit dient te gebeuren en wie daarbij aanwezig dient te zijn.

Meer info is te vinden op: [Wat is de Wet zorg en dwang? | Wet zorg en dwang \(Wzd\) | Informatiepunt dwang in de zorg](#)

Wanneer je als vrijwilliger werkt bij SGL, is het belangrijk om alert te zijn op signalen van cliënten die erop kunnen wijzen dat men het ergens niet mee eens is. Het gaat dan om dingen die niet in de huisregels van SGL staan en voor iedereen gelden. Denk dan bijvoorbeeld aan afspraken met betrekking tot eten en drinken, aan een bepaalde tafel moeten zitten, aan bepaalde activiteiten niet mee mogen doen, etc.

Indien je dit signaleert, of hierover twijfelt, is het belangrijk om dit bespreekbaar te maken op locatie, het liefst bij de persoonlijk begeleider van betreffende cliënt. Deze kan dan bepalen of het nodig is om met cliënt en naaste in gesprek te gaan, of een MDO in het kader van de Wet Zorg en Dwang laat inplannen.

Contactgegevens

Vivian van Lümich, Adviseur Vrijwilligerswerk SGL

Email: vvanlumich@sgl-zorg.nl

Telefoonnummer: 06- 10 73 13 10

Mijn werkdagen zijn: maandag, dinsdag (tot 15:00u), woensdag en donderdagochtend.

Ik verneem het graag als er wensen, vragen of opmerkingen zijn over de inhoud van deze nieuwsbrief.

